

Novine prihajajo vsako nedelo. Cena pri skupnem naslovu 25 Din, na posamezni naslov 30 D., M. List na skupni naslov 10 D, na posameznega 15 D. če se cela naročnina naprej plača do konca junja. Prek tega časa je naročnina za 5 D. večša. Amerikanci plačajo za Novine, M. List 4 dol., ravno tak naročniki iz Canade, Australije i južne Amerike. Prek mej države v Evropi je cena Novin 57 D., M. Liste 25 Din. Plača se v Crensovcih na upravnisti, naročitev: Tiskarna Panonija M. Sobota.

NOVINE

Glasiló Slovenske krajine

Priloga : M. List s kalendarom Srca Jezušovoga i Népujság.

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. bivši nar. poslanec.

Uredništvo M. - Sobota, Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov: cm² 75 par, 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din., više od vsake reči pol Din. Med tekstom cm² 1.50 D., v „Poslanom“ 2.50 D. Takso za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta pri večkratnoj objavi.

Ček. položnice št.: 11806

Rokopisi se ne vračajo.

Tüdi naša sveta dužnost

Življenje po bojni se je čudno razgibalo. Teške milijarde je požrla bojna, milijone je spravila v nesrečo. Siromaštvo je gratalo vsešerom i človek bi mislo da začne po bojni vse delati i vse šparati, da se ljudje spametujejo i začnejo novo življenje. Vidimo pa, da je človeča pozabljivost silno velka. Mesto šparavnosti i rednoga življenja vidimo, da vse dere za tem, kak bi moglo brez vekših trudov na lehkí način dobro živeti. To je naysedadnje nikaj božnoga nej. Božno je pri vsem to, da se zdajšnja družba tak razvija, da si menši del na škodo vekšega grabi čiduže vekše bogastvo, velke vnožine pa idejo navzdol proti siromaštvu.

I što je kriv tomi? Slaba vzgoja med bojnov i po bojni. Velke vnožine zanemarijajo versko življenje, mladi rod raste brez verske vzgoje i se naravnoč poživinči. Človeče srce je že tak stvorjeno, da vsigdar hrepeni po nečem lepom i veselom. Če njemu pa nišče ne ve pokazati gde je istinska i prava lepota i veselje, zabodi. Srce koprni po nebesaj, če njemu pa nišče ne pokaže nebes, si skuša samo

stvoriti nebesa. Ar pa ne pozna verske vzgoje i nešče poslušati vesti, dela tüdi v škodo drugomi, naj samo sebe zadovolji.

Cerkev stalno opomina narode i države naj pazijo na vzgojo svoje mladine i svojega ljudstva ar takše življenje pela v pogübo. Ne je dugo tomi tüdi, da so se v pruskom parlamenti zedinile skoro vse stranke i so vložile predloge v obrambo poštenoga življenja. Nastopile so proti nelepim predstavam po gledališčaj, proti zasmehavanji zakona, materinstva, proti žaljenji verskoga čüta, proti slabomi čtenjej i tak naprej. Pruski parlament je vse te predloge sprijao ar vidi v dobro vzgojenoj mladini i dobro vzgojenom ljudstvu najlepšo bodočnost.

Krivice zdajšnje družbe se v najvejšoj meri odpravijo, tak, če se ljudje povrnejo nazaj k cerkvi i krščanskoj pravičnosti. V takšem dühi pa moramo vzgajati tüdi svojo mladino.

So pa ljudje, šteri majo od pokvarjene družbe vnogo dobičkov i tej naravnoč delajo na to, da ljudstvo pokvarijo. Pri starejših ide to nikelko žmetnej, zato

so se vrgli na mladino. Mladino pokvariti je nej teško posebno ešče ne takše mladine, štera ne sprime od starišov poštene i trdne krščanske vzgoje.

Zato je dobro če večkrat premislimo vzroke zdajšnjih slabih prilik i začnemo z delom pri korenikaj. Tüdi v našoj krajini je ne vse cveteče. Pogledjmo samo vnoge jezere naših sezonskih delavcov. Kak velko je med njimi število tistih šteri so brez prave vzgoje. Že stariš njegov je hodo po Slavoniji i se je malo brigao za vzgojo deteta i kak naj zdaj te človek goji svojo deco, če je sam nigdar ne vživao dobre krščanske vzgoje? Slabo vpliva na naše ljudstvo tüdi verska mešanost. V Prusiji je tüdi verska mešanost luteranov i katoličanov pa itak so se oboji združili i v parlamenti složno nastopili za versko vzgojo i proti nemorali. Naši evangeličanci se pa popunoma nagiblejo na liberalno stran. Javno na svojem verskom zborovanji nastopijo proti knjigam štere so za versko vzgojo mladine, proti liberalnim, protiverskim knjigam i časopisom pa ne samo, da ne protestirajo, nego je naravnoč razširjavlejo.

Dužnost nas vsej bi pa bila, da vsigdar nastopamo kak eden

gda se ide za dobro naše mladine i našega ljudstva. Teško je pokvarjeno mladino i pokvarjeno ljudstvo na pravo pot spraviti. Poštene lüdi v dobrom držati je ležej, nego popustiti nigdar nesmimo.

Škodljivo blato za peneze

Hrvaški krščanski dnevnik „Narodna politika“ se toži da so dnesden že vnoge novine pozabile na to, ka je njüva dužnost: To je, davati lüdem kratke informacije od vsej pojavov življenja, od politični, kulturni i družabni gibanj. Novinarstvo si je na te način pridobilo velko reč v rešavanji javnih pitanj.

Zgodi se pa, da vnoge novine na to svojo dužnost pozabijo i gledajo samo na to, na kakši način za sebe največ reklame napravijo, naj se novin samo kem več zoda, da je dobiček vekši. Ta žela po dobički je žene tak daleč, da pozabijo na svojo vest i poštenost, da se ne bojijo pokvariti mladine, ljudstva i naroda, samo naj se povekša küp njüvih penez.

Vnoge novine brskajo i kopajo dnes samo po najbolje za-

Blatonci

Pripovist.

Blatonci so ves tak nindri blüzi naše krajine. Ne je velka pa tüdi mala nej, nego li glij ravnotak, kak je prav. Ma tüdi cerkev pa šolo. Več cest vodi mimo Blatonec pa tüdi v vesi samoj majo poti telko kak je ravno prav. Vode tüdi majo, ne ravno preveč, pa tüdi premalo nej, nego li glij ravnotelko, kak je prav.

Blatončarje so pametni i mirni lüdj, pa se ne kregajo preveč. Tüdi delavni so. Že več let se pripravljajo i napravijo novo strejo na tören. Gda so med bojnov zvon odnesli, so jo nikak po nepriliki döj vdarili. Zdaj pa napravijo novo. Pa tüdi tablo v šoli napravijo novo. V toj velkoj zimi je vučitelja zeblo, pa si je roke ribao od table, pa se je samo ednok vküp sünola. Zato pa zdaj napravijo tüdi tablo novo.

Blatončarje so tüdi ne samo tak kajšteč. Njüv župan Glavaček ma velko reč v vesi, pa ešče odzvüna nje. Ednok je stao na cesti pa gledao proti vesi, kak je to že županova dužnost, pa se je pritirao mimo motorbiciklin. Kak je bilo kak nej, nego gda je mimo odleto, je bio župan po obleki pa ešče po obrazi pošprickani od cestnoga blata. Zdigno je šörc, si obrisao obraz, z ednov pesnicom se je pa močno preproto za motorom. Pa je včasí začno glasnej prpkati, tak, da se je vse kadilo od njega. „Pa se me li boji“ si je zadovolno

pogučao nato blatonski župan. „Moja reč vala tüdi odzvüna naše vesi!“

Glavačekova Orša so tüdi jako dobra ženska. Gda je bila sosidova Žüža betežna, ka jo je stiskavalo, pa so njoj mogli ren na červo devati, so povedali, da bo ešče najbolje valala kokošeča župa. Pa so samij mrkevco prinesli, nej da bi ji što proso. Pa tüdi ovak so jako dobra ženska.

Občinski čestnicje so pa tüdi vsi do ednoga dobri lüdj. Lani, po tistoj nevoli, to ešče znamo kak či bi gnjes bilo, gda je tisti velki dešč bio, da je voda tak po poti drla, kak či bi na sredi vesi potok meli, pa so si z gnojom būrali, da njim ne bi v dvorišče teklo, so vsi čestnicje do ednoga bili v törmi pa zvonili za pomoč, pa so se ne zbojali toga trüda.

Pa tüdi vsi drügi blatončarje so dobri pa skrbni lüdj. Gospon plivanoš pravijo, da so preveč zadovolni, da so prišli na to faro, pa tüdi vučiteo so pravli, da so v dobro mesto prišli pa idejo vsakši zadvečerek v sosidno ves k mladój vučitelci.

Pa tüdi ednoga dijaka majo, že je malo vekši, pa prej nede dugo, da skonča šole. Ka de ger ž njega? Te tüdi pravi, da je zadovolen s vsemi v vesi, pa njemu je li nej vsigdar vse po voli. Večkrat se tak nikan smeje či si što kaj guči, včasí pa skimavle z glavov, či blatončarje kaj delajo. Blatončarje ga pa tüdi majo radi, pa ga tüdi nemajo radi. Dober je, pa župani pa tüdi drüjim večkrat kakše prošnje napiše ali ovak kaj pomaga,

samo to je nej dobro, da skoro vsigdar nikaj drügo misli, kak oni.

Gda so lani na pokopališči travo vö davali, pa so bili zbrani župan, pa vsi čestnicje pa puno lüdi, pa so si pogučavali, da bi grobi mogli dosta nižiši biti, krize pa naj samo za vsesvecovo postavijo, med letom pa naj bodo v kuči na pokopališči, ar je košnja ne ravno prijetna med temi vnogimi križi pa visikimi gomilami, se je dijak samo nasmejao, malo skimao z glavov pa odišao. Zdaj so se pa že vsi nikelko razčemerili. Zakaj se je nasmejao, pa odišao? Dozdaj je bilo v Blatoncih vsigdar vse prav, ka je pa te zdaj nej prav? Pa je tüdi župan vse vküp püsto tam pa odišao s pokopališča.

(Dale sledi.)

Tüdi dohodki

Trgovinsko ministrtvo misli napraviti poseben zakon po šterom bi se pomagalo zidati vekše moderne hotele v krajaj, gde obiskavle našo državu več tühincov. Naša država ma različni toplic, jezer, planinski i morski krajov pa tüdi drüjih lepih tüh krajov i velkih šum v takšoj vnožini, kak skoro niti edna drüga država. I da se navžijejo te lepote, prihaja vsakše leto čiduže več narodov v našo državu v zadnjem časi so pa vnožine te obiskovalcov že tak velke, da niti nemamo več zadosta mesta za vse.

Hoteli, gostilne i prenočišča v takši krajinaj prinesejo njüvim lastnikom lepe dohodke dobro pa zaslužijo pri tom vsi lüdj. Tühinci silno dosta penez püstijo v našoj državi, zato pa moramo tüdi sami skrbeti, da se tühinci pri nas kem bogše počütijo, da dobijo lepa stanovanja, dobro dvorbo i vse to za pravično ceno. I če ministrtvo pripomore, da se bodo takši hoteli zidali tüdi na državne stroške, dela to samo v hasek ljudstvu i državi. Kem bogše se bodo namreč tühinci počütiti v našoj državi tem raj i v telko vekši trumaj bodo prihajali k nam.

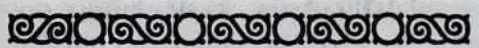
Kak se pa tühinci počütijo v našoj krajini? Na to moramo mi tüdi jako paziti. V državi Švici živi većina prebivalcov samo od tühincov. Siromaštvo v našoj krajini je pa tüdi tak velko, da nesmimo spregledati niti najmenše prilike gde si lahko kakše dohodke spravimo. Povedati pa moramo, da mamo pri nas ešče jako malo gostiln, štere bi se v istini potrudile, da goste kak najbe podvorijo. Mi ščemo vsem gostilničarom samo dobro, če povemo, naj ne gledajo telko na dobiček kak na dobro dvorbo. Pa tüdi drügi lüdj naj idejo vsakšemi tühinci kem najbolje na roko. Tisti, šteri je ednok zadovolen z nami, rad drügoč pälig pride i kem več takših obiskovalcov bomo meli, telko več dohodkov si napravimo. Nezavržimo pa niti edne prilike, gde si lahko kakše dohodke spravimo.

mazani delaj to opišujejo do najbolje nesramni potenosti, samo naj zbudi v človeki vse kak najbolje nisike čute i to čtejo. Različna nečista dela, samomere i tak naprej naravnoč poveljujajo i takše ludi opisujejo kak kakše junake, vse to samo zato, naj novine kem bole v penez spravijo. Edne hrvaške novine so prišle cilo tak daleč, da so edno nesramno afrikansko plesalko primerjale s papom.

Hrvaške kršćanske novine opominajo vse dobre ludi i vsa društva naj kembole nastopajo proti takšemi škodljivomi čtenjej. Mi do zdaj ešče nemamo zakona proti takšim novinam, štere na različne načine kvarijo mladino i ljudstvo, zato bi pa morali sami tem ostrejšje stopiti v boj proti takšemi šundi.

Čudno je pa, da se tudi med našim ljudstvom v našoj krajini razširjave takše blato. Poznamo ludi, šteri deca doma naravnoč večkrat stradajo, je dužen, nema penez za obleko i za šolske knige deci, plača pa prek sto dinarov na leto za blaten šund šteroga v velki vnožinaj pošilajo zagrebečki židovje med naše pošteno ljudstvo. To so mali zvezki na najslabšem paperi i se tržijo po dinari, i je pošilajo po dvakrat ali trikrat na teden. Povesti so takše, da zadovolijo pokvarjene ludi, poštene človek pa plune na nje. I čudivamo se, da ništerni ludi pri nas, šteri silno teško stisnejo kakši penez v dobre namene, za to brez vsega vržejo sto dinarov.

Podperajte

„NOVINE“!

NEDELA.

(Po vüzmi druga. Evang. sv. Janoša, 10, 11—16) V tisti časaj, pravo je Jezus Farizeušom: „Jaz sam dober pastir“. Dober pastir da dušo svojo, za ovce svoje. Najemnik pa i ki je nej pastir, čidoga so ovce nej, vidi vuka priti i ovce popusti; i vuk vnesé i razplodi ovce. Najemnik pa beži, ar je najemnik i ga ovce ne brigajo. Jaz sam dober pastir i poznam svoje i moje poznajo mene; kak pozna mene Oča, poznam i jaz Očo; i življenje svoje dam za ovce svoje. Mam ešče druge ovce, štere so nej iz ete ovčarnice: potrebno je, da tudi tiste pripelam k sebi i poslušale bodo moj glas i bode edna ovčarnica i eden pastir.

Navuk: Javno delo bi vnogo več sadov obrodilo, če bi bilo več dobri pastirov i menje najemnikov.

Da se odprejo železnice med našov državov i Vogrskov

Minister za železnice dr. Korošec je odredil, da se vrši pri direkciji državni železnice v Ljubljani, v četrtek, 18. aprila ob 4. vori žadvečera anketa zavolo otvoritve železničkoga prometa med našov državov i Vogrskov na progaj v Slovenskoj krajini. Na to anketo so povabljeni po nalogi ministra tudi gospodarski krogi, med drugimi je dobo vabilo tudi gremij trgovcov v Soboti naj pošle ednoga zastopnika. Zastopnik iz naše krajine mora biti takši, ki naše prilike dobro pozna, i ki pride v poštevi tudi kak poznavalec prometa.

Na tom zborovanji v Ljubljani bodo razpravljali od razlogov za i proti otvoritvi prometa z Vogrskov, nadale od kreditov, šteri bodo potrebni za otvoritev prometa i za obnovo pokvarjenoga dela proge, za lokalni i mednarodni blagovni i osební promet. Ravnotak se bo tudi razgovarjalo od pitanja obmejni kolodvorov, obnove mostov, sestave voznoga reda i vsa druga prometna pitanja, štera tu zraven pridejo.

Otvoritev železničkoga prometa med našov državov i Vogrskov je za

našo krajino gotovo velkoga pomena. Zato je jako priporočljivo, da vsi trgovci i vsi zainteresirani ludi pošejo ali pismeno ali pa osebno pridejo k gremiju trgovcov v Soboti i povejo k tomi pitanji svoje mišljenje i žele. Gremij trgovcov ma svoje zborovanje od toga pitanja v nedelo, 14. aprila ob ednoj vori popoldnevi v gostilni Bac v M. Soboti. Če se to pitanje dobro reši, je za našo krajino to tudi velkoga pomena.

Murska Sobot

— **Za prikrejevalni tečaj**, šteroga priredi skupna obrtna zadruga v Soboti za krojače, čevlare i za pomočnike, se lahko javi vsakši den v načelstvu od 11 do 12 vore.

— **Priprave za pomočniško razstavo**, ki jo priredi skupna obrtna zadruga v Soboti, jako lepo napredujejo. Pomočniki, kak vajenci se močno pripravljajo, da se s kem bogšimi deli postavijo na razstavi, pa tudi majstri ido na roko svojim pomočnikom. Majstri znajo, da je to njim samim v hasek če njuvi pomočniki ali vajenci majo na razstavi kem lepše delo pokazati.

— **Katoliški misijoni** pet popunih nevezanih letnikov (opisana dela našega misijonara Kereca, misijonov na Kitajskom, v Rusiji, v Bolgariji itd.) se šal odajo. Zvedi se v uredništvu v Soboti.

Slovenska krajina

— **Zahvala**. Na vüzemskih pozdravaj se vsem lepo zahvalita urednik in izdajatelj Novin.

— **Satahovci**. Pri nas se je ustanovila premočno nedelo Kmetijska nabavna i prodajna zadruga. Za načelnika je zvoleni Serec Franc ml. Kak se vidi, se zadružna miseo čiduže bole širi med našim ljudstvom ka samo tople pozdravimo.

— **Rakičan**. Preminoči teden so našo ves znova obiskali prijatelje dobrih kokoši i to ravno pri Ščavničar Štefani, Rogač Jožefi i Potočnjek Tereziji. Čudno pri vsem je to, da ništerne od tej stalno obiskavlejo, ali

majo mogoče ništerni naši kmetje bogše kokoši kak drugi?

— **Za naše gladujoče** so darovali po zadnjem izkazi sledeči: Agrarna zadruga, Črensovci 100, Marič Vincija družina, Krajna 20, Smolko Marija, D. Bistrica 10, Kmečka hranilnica in posojilnica, D. Lendava 100, Franc Ogrizek vp. župnik 20, Franjo Pavlica uradnik pri obl. samoupravi 40, Geček Jurij, kolar, Sotina 50, Ivan Huttner, profesor St. Jakob v Rožu, Austrija 200, Litrop Stefan, Širine 10 Dinarov.

— **Vse bolečine zob i glave** odstrani za gotovo i hitro „INKA“. Pri reumatizmi, smicanji, prehlajenji, išiasi, bolečinaj kosti pomaga „INKA“. Eden glažek z natančnim navodilom stane 10 Din. Dobi se v Lekarni pri Svetoj Trojici v Dolnoj Lendavi.

— **Obnoli smo se** na upravitela pošte v M. Soboti, da bi poštni automobil telko počakao, gda bi „Novine“ gotove bile, da bi jih v D. Lendavi v pravom časi v roke dobili. Gospod upravitel so bili tak prijazni i so se obrnoli na pošto v D. Lendavi, za kaj se jim prav lepo zahvalimo.

Upravištvu. **Vojni invalidi** združeni v svojem društvu s sedežom v M. Soboti majo svoj redni letni občni zbor v nedelo, 28. aprila ob 10. vori predpodnevom v Soboti v gostilni Černjavič, poleg železnice.

— **Vinska razstava v Lotmerki**, štera je bila določena za 10. april, se vrši 29. aprila. Znano je, da se prava lotmerška vina dobijo samo v Lotmerki. Izbira vin bo na toj razstavi prilično velka ar so ešče velke zaloge. Vina so razmeroma dobra ar je v tej krajaj že stara navada, da kesno berejo. Gostilničarom, vinskim trgovcom i drugim ljubitelom dobroga vina bo tu dana najlepša prilika, da si spravijo dobro blago po niski cenaj.

— **Romanje na Trsat** k morji se vrši tudi na risalske svetke, štero vodi i davle podrobnejša poročila Sveta vojska Ljubljana.

— **Što šče otvoriti brezalkoholno gostilno** naj to sporoči Svetoj vojski v Ljubljani, štera njemi pošlje vsa potrebna pojasnila. Priložiti trbej znamke za 2 Din.

— **Naši delavci na poti**. Že blüzi osem sto naših delavcov je odpotu-

Po Iv. Cankari:

Gospod stotnik

Prilično časa je že, da so zadobile moje senje i pač senje vsakega človeka tisto novo, prav posebno lice. Nikaj so več nej püste zablude, bežne megles, ki se brez smisla i vzroka prelevajo druga v drugo i se nazadnje razkadijo v nikaj. Neso več tiste senje, štere zajtra človek strmeč gleda z zaspanimi očmi i napol s smejom, napol v čemeraj zamajne z rokov: „Vrag vas vzemi, odked vas je dao!“ — i štere se nato smešnogrozno odkobalijo za vsigdar. Senje, štere senjam zdaj jez i štere senjaš ti, so senca prave resnice. Oblike so strahotno povekšane, nadvse čudno pokvečene i zvugnjene, nego istina li ostane, spoznaš jo včasi i srce ti je žalostno.

Hladno jesensko jütro je bilo, megles so se vlačile po dolini i se plazile po strmeni rebraj gor, na vrejaj se je v žarkaj rane zarje belo prvi sneg, šteri je zapadno v noči. Nebo je bilo jasno, spominjalo se je ešče na polnočni sneg i na mrzle jütranje zvezde, ali že je čakalo sunca.

Gledao sam skoz okno. To okno je ešče nikdar ne bilo oprano, zato sam gledao kak skoz tkanino, razločo sam pa na drovno vse ka se je godilo pred menov. Tudi glasi so bili v čistom jütrašnjem zraki tak jasni, da sam čuo i razločo vsakšo reč. Dvoišče je bilo na peden visiko posipano s črnkastim prajom, šteri se je prek

noči spremeno v masno blato. Z ravno takšim prajom so bile pokrite tudi nisike streje barak i povejneno listje oreja, ki je stao sameren na sredi dvorišča. Pod tem orejom je držao vojak na vüzdi osedlanoga konja, šteri je hrskao i vztrepetavao od hlada i nemira.

V dugoj vednakoj vrsti je stala kompanija napravljena, da se ešče tisto vöro napoti na bojišče. Stali so tam, kak iz kamla, niti edno oko je nej trenolo. Sloka tela so bila majkeno prignjena od teški bremen nahrbtnikov. Nigdar prve sam nej vido na ednom samom tesnom kraji telko mlade lepote. Vsi obrazi so bili ešče ščista mladostni, skoro dečinski i vsi so bili sveži, kak v rosi i zarji oprani, tudi v očaj je bila svetla rosa, gledale so kak iz dalešnji krajov, iz lepi senj, vse pa so bile nepremakljivo uprete v gospoda stotnika, ki je s počasnim stopajom stopao pred nemov vrstov gori i doli.

Stotnik je bio sila visikoga zrasa, za glavo je bio viši od kompanije, ognjeni je bio v velki čaren plašč, spod šteroga je gledalo dvoje dugih i tenkih nog, v roki, štera je bila ešče v rokavici, koščena i škramplasta je držao palico, na štero se je opirao. V obraz sam njemi nej vido, ar je bio ves čas obrnjeni proti vrsti. Stopaj za njim je stopao mladi desetar, ki je včasi boječe pogledno okoli sebe, kak pogledne človek, šteri bi rad vujšeo, pa občüti, da je priklenjeni brez smilenja.

Ešče ednok je začno gospod stotnik od kraja svoje ogledovanje. Stano je pred prvov številkov v vrsti, pred visikim, vitkim dečkom, ki je gledao na njega s čarnimi zamuknjenimi očmi. Stotnik je stopo pred njega.

„Kak ti je ime?“

Dečko je povedao svoje ime i te mi je presünolo dušo: vej te poznam, ti lepi, mladi dečko! Ti zamišleni, s punim srcom gledajoči v to lepo prišesnost. Moški med tivariši, poslušno dete med modrimi starci! Živa vejka na drevi; če bi jo odžagali, bi bilo ranjeno drevo samo.

Stotnik je pitao dale:

„Maš očo doma?“

„Nemam ga več!“

„Pa kelko bratov i sester?“

„Nemam jih.“

„Ali ti konči mati živi?“

„Mater ešče mam.“

I posvet se je zasveto v kmični očaj.

Teda je stotnik zdigno palico, dotekno se z okovanim koncom dečkovi prsi i pomigno desetari, ki je stao za njim. Te je potegno iz rokava zapisnik i s tresočov rokov zapisao dečkovo ime. Dečko je prebledo.

Stotnik je šo mimo drugoga i je ne pogledno na njega; stopo je do tretjega i si ga je na drovno ogledao. Te je bio veseli, zgovoren i glasen miadenec, dober pesmar i ljublenec deklin. Meo je zdrav, okrogeo

obraz, kre mali vüj se je ovijalo par svetloplešnični kodrov, modre oči so naglas spevale, kmičnordeče vüstnice so se krožile v prijeten smešek.

„Ali maš nevesto doma?“ je pitao stotnik.

„Mam jo, gospod stotnik!“

Ešče bole glasno so prepevale modre oči, v svetlo dalino je segnola pesem.

Stotnik je zdigno palico i desetar je pisao. I pesem je vgasnola v modri očaj.

Tak je stopao gospod stotnik počasi dale kre duge vrste, pregledavao je, spitavao i zbiraio. Včasi je izpüsto po dva tri, ništerni je niti pogledno nej, včasi je pa zaznamenüao li po pet, šest zaporedoma. I vidlo se mi je, da nalašč i premišleno zbira najmočnejše i najlepše.

Prišao je do kraja, obslednjim je zdigno palico, nato se je obrno. Te sam vido njegov obraz i srce mi je stanolo. Te obraz je bio brez kože i mesa, namesto oči je bilo skopanah v glavi dvoje globokih jam, dugi ostri zobje so se režali nad golov, silnov čelüstjov. Stotniki je bilo ime Smt.

„Naprej . . . marš!“

Kompanija se je sünkoma obrnola i se napotila s črstvimi stopaji v meglö navzdol. Pred njov je jahao gospod stotnik; visiko znad megles je je zdigavao njegov čaren plašč.

(Iz „Podobe iz sanj“)

valo v Nemčijo i Francijo i okoli sto na delo v našoj državi. V Nemčiji, kak se vidi, odpoštuje največ delavcev na konci aprila i cilo do konca maja do jemali delavce za Nemčijo, kak je to nemški delegat povedao. Tam je ešče mrzlo i se delo nemre naskori odpreti. Priporočamo našim delavcom naj gledajo na to, da sebi i našoj krajini s poštenim delom i lepim življenjem samo poštenje spravijo. Stem včinijo največ haska sebi i celoj našoj krajini. Kak radi bi šli letos nazaj v Nemčijo tisti, šteri so se lani slabo skazali, pa nesmijo!

— **Tudi prekosnica.** Popotnika iz Sobote na Tišino je ciganska familija pozdravila z „Zdravo!“ Častitamo! Zdravo!

— **Romanje na Brezje.** V glavni linijaj je spored za romanje na Brezje siedeči: Na risalsko soboto ob 5. vori zajtra se pelajo naši ljudje iz Sobote, oni z lendavske bližine pa iz Lendave tak, da v Ormoži pridemo vkup. Goričkim ljudem je za prenočišče od petka do sobote preskrbljeno v Soboti. V Ljubljano pridemo ob 2. vuri popodnevi i se pelamo včas naprej do Otoč, štero je zadnja postaja pred Brezjami. Od postaje do cerkve idemo peški, ka je edno slabo voro hoda. Okoli štrte vore zadvečera smo na Brezjaj, gde se včas začnejo predge i spoved. Na risalsko nedelo zajtra bodo svete meše že ob štiraj, tak koli sedme ali osme vore pa se napotimo vsi vkup peški, ali z železnico ali z avtomobili, kak što zmore, na Bled. Z Brezij na Bled je s počasnim hodom 4 vore peški. Tu se prepelamo po blejskom jezeri na otok na sredi, gde je Marijina cerkev. Če bo v tom časi prebivala že tudi kraljeska familija na Bledi, se poklonimo tudi kralji. Na poti nazaj si ogledamo tudi Ljubljano i v tork bomo že vsi doma.

Lotmerk. Domači Orel ponovi vnedelo, dne 14. aprila v Kat. domi ljudsko igro v peti dejanjaj „Revček Andrejček“. Začetek ob pol 4. vori zadvečera. Vabimo v obilnom številu! Bog živi!

— **Razkrižje.** Po dugom čakani se je spunila goreča žela naše mladine. Že lani so dečki pa dekle prosile, naj se zbira za podobo Marije Pomočnice, kakšo majo v Verzeji. Ta podoba je prav umetniško napravljena v salezijanskoj obrtnoj šoli v Barceloni na Španskem. Te dni je prišla i v nedelo, dne 21-toga meseca de slovesno blagoslovljena. Pridite od vseh krajev počastit Marijo.

— **Javna Borza dela v Soboti naznanja,** da potrebuje več sto delavcev za obdelavanje cukrne repe v Franciji. Delo je na 7—8 mesecev. Plače so sledeče: 500 frank. mesečno ali Din. 1.125— brez hrane. Tak naj delavec potroši Din. 525— njemi ešče itak ostane Din. 600— na mesec. Plače v akordi so sledeče: za okapanje in prererečenje po hektari 300 frankov in za branje, skupljanje in nakladanje po hektari 350 frankov.

Vsak delavec šteri nameni oditi na Francosko mora imeti novi izseljeniški potniški list, šteri košta Din. 73— Prinesti mora vsak prosilec dva kepa z sebov.

Delavci, ki so že na deli v Franciji so nam pisali, da se njim jako dobro godi in so zadovoljni da plačov i hranov. Takše glase smo dobili že tudi od delavcev iz Nemčije!

Za Nemčijo odhajajo delavci vsako sredo i to do slednjega majuša t. l. Za Francijo pa vsaki ponedeljek ali nedeljo vse do konca meseca septembra t. l. teda naj nišče nede straj, ka bi doma ostao brez dela ar mam preskrbljeno dovoljno dela za vse naše delavce!

Dosega mao so smeli iti na Francosko samo od 25 let starejši a vodja borze dela je ob priliki dogovora z Francoskim imigracijskim društvom v Zagrebi dosegno da lejko idejo, od sega mao tudi od 16 let starejši delavci vsi moški i ženske. Vsi pa naj znajo to da vsej naednok

nemremo odposlati i naj bodo potrpljivi tečas ka na red pridejo! Naj ne postanejo nezadovoljni i naj ne godrnjajo vsigdar okoli urada kak je to dozdej bilo v navadi.

— **Razdelitev plemenskih kanžorov.** V tom leti razdeli komisar mariborske oblasti, dobre mlade plemenske kanžore oplemenjene domače fajte po znižanoj ceni. Prijave se sprejemajo do prvoga maja pri sreski poglavaraj, gde se dobijo zavezna pisma i vsa navodila.

— **Razveselivo pitanje.** Dobili smo pitanje, kak se naj razmijo tej Cankarovi spisi, štere objavljamo v Novinaj i šteri so vzeti iz njegove knjige „Podobe iz sanj“. Pisali smo že, da je Cankar to delo spisao za časa bojne i je vsakši spis namenjeni proti tistim, šteri bojno vodijo i proti bojni. Glasno je pa med bojnov toga nišče nej smeo povedati, ar so ga včas zaprli. Zato je pisao pisatel Cankar te svoje članke v takšoj obliki, da je policija ne mogla razmiti, ka pravzaprav šče i so nej mogli prepovedati knjige s čudnim naslovom „Podobe iz sanj“. Vsi pametni ljudje so razmili, da so spisi namenjeni proti strašnim krivicam, štere so se godile vsem trpečim v bojni, posebno ešče proti nedužnim Slovencom. Tak moramo razmiti tudi dnešnji spis pod naslovom „Gospod stotnik“.

— **Pazimo na to!** Vsakši delavec si je s teškim trüdom spravo knjigice za potovanje v Nemčijo. Gde so bile knjigice gotove, so se razposlale županom, ništerni delavci so ji pa po več vkup tudi sami domo odnesli, da je razdelijo tistim, čide so. Zdej pa vnogi delavci hodijo i spitavlejo, gde so njüve knjige. Prosimo vse tiste, naj so to županje ali delavci, šteri majo knjigice od drugi delavcov, da je dajo tistim delavcom, šterim slišijo, če njim je pa to nemogoče, naj je pošlejo ali prinesejo k borzi dela v Soboto.

— **Pazimo na rože.** Rože so najlepši kras vsakše hiže i vsakše vesnice. Gde te pri hiži iz ograkeka i oken pozdravljajo rože, znaj da so tam dobri ljudje. To zimo je vnogo rož spomrzno, zato je moramo zdej telko belo skrbno gojiti i eden drugomi davati sadike, da pridemo nazaj na tisto i ešče vekšo vnožino rož kak smo jo meli v preminočem leti. Rože so najlepši kras naših vesnic zato je gojimo obilno i skrbno.

Tjedenski glasi.

— **Tudi na Polskom vlada brez parlamenta.** V Polskom parlamonti je že duže opozicija tak močna i kreganje i svaja med posameznimi strankami tak velko, da vlada nemre nikaj delati. Zato se guči, da zdajšnji predsednik maršal Pilsudski razpusti parlament i odstrani poslanca, pa bo delao brez parlamenta z vojaškov vladov.

— **Kriza avstrijske vlade.** Državni kancler dr. Seipel je s svojov vladov odstopo. Bije se boj, komi naj bo poverjena sestava nove vlade. Dr. Seipel je katoličanski duhovnik i je pripelao s pametnim ravnanjem malo Austrijo do jako dobrega položaja, zato ma takšo moč i takše spoštovanje, da bo brez njega ali proti njegovoj voli tesko mogeo što sestaviti novo vlado.

— **Zima.** Po lepi vüzemski dnevaj je nastopila po celoj Europi nazaj močna zima. Na Polskom so meli po vüzmi mraza 20 stopinj pod ničlov. Samo pomali se z dežčom vreme na bogše obrača. Delo na poli počiva skoro po celoj Europi.

Gospodarstvo

Delo v sadovnjaki. Letošnja zima je tudi v sadovnjaki odrinola delo, štero bi se moralo opraviti v meseci marci, na april. Zdej komaj

začnemo saditi pa čistiti že rastoče drevje. Za čiščenje drevja je najbogši tisti čas, gda ešče drevo spi, ravnotak za cepljenje. Za vse to je zdej ešče ne zamüjen čas. Pri čiščenju i obrezavanju staroga drevja gledajmo na to, da preveč debeli vejki, če je le mogoče ne žagamo vkraj. Pri mladom drevju se nam pa nesmi nikaj militi. Vsakša nepotrebna vejka naj se odstrani tak, da dobi drevo gda zraste lepo korono i bo sposobno nositi dosta sadja. Pri starejšem drevju, če že moramo odžagati kakšo vekšo vejko ali vrej, glejmo, da odžagamo to ščista pri stebli ali pazji. Rob okoli skorje pa z ostrim nožom lepo obrežimo i namažimo z cepilnov smolov. Votline i luknje v starom drevju je najbogše zamazati s vapnastim mortom ali cementom, pa ešče s kakšov deskov pokriti, da ja nikaj vode ne pride v steblo. Drevje, štero je zdej v zimi spomrzno ali spokalo, ali so je pa zavci zgrizli, zamažimo vse takše rane z cepilnov smolov. Mesto cepilne snole je tudi dobra zmes ilovice i kravjeka. Tona debeli namažemo na steblo i s kakšimi stariimi vrečami notri povežemo. Takšo obvezo pustimo gori, dukeč ne sprehej ar pod njov v tom časi zraste lepa mlada skorja.

Vnožina novih sadovnjakov v našoj krajini. Kak se vidi, se letošnje sprotoletje nasadi v našoj krajini jako dosta novoga mladoga sadovenoga drevja. Vsi kraji, gde je toča pobila i šteri so se javili, da ščejo kupiti od oblastnoga odbora preskrbljene cepike po niškoj ceni, dobijo zdej vnogo tej cepik. Pa tudi drugi kraji sadijo letos razmeroma več kak druga leta, ka se vidi iz toga, da je spitavanje po dobrih cepikaj jako velko. Naše ljudstvo vidi, da sadoveno drevje, če je prav gojimo, kmeti jako lepe dobičke prinese. Paziti pa moramo na to, da drevje v istini pravilno posadimo i da sadimo samo takše vrste sadja, štero se dobro oda, to so različne zimske vrste ki dugo stojijo.

Delo v ograkeki. Tudi naši ograkeki gračüjejo od leta do leta vekši i od leta do leta več sadimo v nje. Dober ograkek prinese človeki več kak edno tretino vse hrane štero človek potroši v ednom leti. Ograkek pa moramo tudi skrbno gojiti i pametno obdelavati. Nigdar nesmimo pozabiti na takzvano preminjavanje kolobarjenje v ograkeki. Kak nam njive ne bi dobro rodile če bi meli na ednoj njivi vsigdar edno vrsto nasajeno, ravno tak je z ograkekom. Če pravilno preminjavlemo, mam vsigdar pravi i trpežen pridelek.

S kolbarjenjom ali preminjavanjem je tudi v zvezi gnojenje ograkeka. So skupine zelenjadi, štere ščejo meti dobro pognojeno zemlo z domačim gnojom i pa takše štere tudi ljubijo dobro pognojeno zemlo nego gnoj mora biti že najmenje edno leto v zemli, da je ščista sprejnjeni. Obilno gnojenje i friški gnoj majo rade vse kapüste (zelje, karfijola itd.) šalata, špinača, zelena, paradajz, ugorke. Staro gnojenje pa lübi korenasta zelenjava kak mrkevca, petršil, lük, pa vse vrste graja.

Tak je najbogše če ograkek razdelimo na dva skoro ednakiva dela i eden del pognojimo močno z domačim gnojom gde nasadimo prvo skupino, drugo leto pa te toga dela ne gnojimo nego posadimo notri drugo skupino. Na te način gnojimo vsakše leto samo polovico ograkeka nego to dobro. Korenastoj zelenjavi pa lahko pognojimo nikelko z kalijevimi i fosfatnimi umetnimi gnojili. Na te način se gnojenje pametno razdeli pa tudi zelenjava izvrstno raste, gledati pa moramo tudi na to, da edne vrste zelenjava ne pride nazaj na svoje prvejše mesto prve kak na tretje ali štrto leto. Kelko bole poreci se povrne nazaj na prvejše mesto edna zelenjava, telko bogše je za njo. Na te način pa raste v ograkeki tudi menje nepotrebne trave.

Cene

Penezi. Na ljubljanskoj borzi 1 Amerikanski dolar 56.85 Din. 1 nemška marka 13.52, 1 francuski frank 2.23 Din, 1 avstrijski šiling 8 Din, 1 vogrski pengö 9.90 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din — Te cene valajo na borzi za vekše šume penez. V bankaj kupüjejo peneze nikelko falej, odavajo se nikelko drakše.

Pošta.

Hüronja Štefan, Pangvci. Vašo prošnjo smo priporočili. Že dobite odgovor, kda pride red na vas. G. Jerič več ne vodijo posredovalnice za delo. G. Kerec te da odgovor, kda na toga red pride. Prle je nej mogoči, telko posla ma. **Sukič Franc, Radovci 26.** Zavolo toče počakamo do konca leta. **Anton Sukič, Trdkova.** Naročnino za Novine i Marijin list prejeli. Hvala lepa. **Podobice** pa dobite gda red na Vas pride. **Smej Balaž, Odranci.** Dobili smo od okrožnega agrarnega urada pod šte. 1448/29 odgovor, da gotovo dobite zemljo, če bo na razpolago.

Vabilo

na

II. izredni občni zbor

TISKARNE PANONIJE r. z. z o. z. v Murski Soboti,

ki se vrši dne 1. maja 1929 ob 13. uri v poslovnih prostorih zadrüge.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitve.
3. Slučajnosti.

V slučaju, da se ob določeni uri ne udeleži zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor brez ozira na število članov.

Načelstvo.

Jabolčne cepike,

semenske krumpke i seno za govejo maro oda. JOSIP MURSA Krapje.

GOSTILNA

se oda na jako prometnom mestu z inventarom

Cena 150000 D. Piliti pri lastniki **Franjo Rodiha, Varaždin, Vrazova ul. 1**

Dva mizariskiva pomočnika sprejem **Eugen Kutaši, mizar Bogojina.**

Križevska ciglarna pri Ljutomeri i Pucanska parna ciglarna kak do zdej mata tudi letos za vse odjemalce prvovrstni

zidni i pokrivatji cigeo

(falc i biber) po zmeri cenaj na ratno odplačilo. — Cigeo se lahko naroči pri ciglarnaj i v centralnoj prodajalni tovar. **Hartner Mur. Sobota**

Poziv!

Vsi vlagatelji in dolžniki Petrovske hranilnice, Gornji Petrovci, kateri do danes še niso se javili pri Prekmurski banki v Murski Soboti, se naj z vsemi spisi v osmih dneh tam javijo, ker za poznejše prijave ne prevzamemo nobene odgovornosti.

Upravni svet Petrovske hranilnice.

Oda se

13 let stara garnitura št. 4 na paro (Dampf) edna št. 6 z motornov mlatilnicov za 6000 Din; edna 42 colna mlatilnica z menšov.

Sprejme se eden vajenec. Glasiti se je pri KRČMAR PAVLI, strojnem kovači, Čikečkavas, p. Prosenjakovci.

Trije novi rušti

za hižo, hrastovi foslni edni novi hlevi se fal odajo. Titan Janez, Krog.

Konjske opreme od navadne do najfinejše, dežne ponjave za konje in vozove, v vsaki velikosti nudi

IVAN KRAVOS, MARIBOR,
Aleksandrova 13.

Dva inaša

(vajenca) močnejšiva od dobri staršev sprejemem za mizarsko obrt. Ivan Režonja, mizarski mojster, Gaberje p. D. Lendava.

Original Francozsk

ECLAIR VERMOREL

je najbogša

špričkalica na sveti.

Generalno zastopstvo:

BARZEL D. D. SUBOTICA

Iščite cenik! Dobi se povsod.

Kupujem v dobrom
: stanji že nūcane :

žakle

za melo (ne lūknjaste) po najvišoj dnevnoj ceni v vsakoj množini

Messinger, pri Jožef
Bejek, Mur. Sobota
Nova ulica šte. 5.

Rojari!

Iz Nemčije se oglašajo kupci za naš domači med. Kupujejo ga po 15 Din kilo. Zato naj vsakš kem prve javi čebelarstvo podružnici v M. Soboti, koliko hajdinskoga meda ma za odajo.

Kovčeki za potovanje, torbice iz usnja, listnice, denarnice, gamaše, nahrbtniki v veliki izbiri in po najnižji ceni pri

IVAN KRAVOS, MARIBOR,
Aleksandrova 13.

Vsakovrstne surove in svinjske kože

kupuje po najvišji dnevni ceni

FRANC TRAUTMANN
Murska Sobota Cerkvena ul. 191.

Kupci biciklov!

Prle kak si bicikl kupite, poglednite skladišče pri trg.

WEISSENSTERN

v D. Lendavi. — Sledeče marke so v skladišči po najfalejšoj dnevnoj ceni:

Waffen, Admiral, Westa, Dürkopp, Atlas, Lierman, Opel, D.F.B, Möve, Ideal, F. H. - brez lanca, Puch, male Singer mašine od 700 Din gori.

IVAN ŠEGA, M. Sobota prek židovske cerkvi gospodarske, obrtne in industrijske mašine i potrebščine.

Lokomobil bencin, gasmotor - elektromotor - transmisije - žage - kugellegerje-gonilni jermeni, la. cilindrske, auto olje i masti itd. **MLINSKE POTREBŠČINE,** valeki i vsi deli, koperej, trijeri, kamni, svila, gurte, peharčki, aufzug železje za cilind, potače itd. **GOSPODARSKI MASINI,** mlatilnice, sejalni mašini, plūgi, sadni i grozdni mlini, preše, sečkari, reporeznice, pumpe, vetrenjače, vage itd.

Ronurečne cene!

Tudi na rate!

Prvovrstno blago!

Redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Beltincih r. z. z o. z.

kateri se vrši v hranilničnih prostorih dne 18. aprila ob 3. uri popoldan s sledečim dnevnim redom:

1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora
2. poročilo načelstva in nadzorstva
3. odobritev računskega zaključka za leto 1928
4. volitev novega člana
5. slučajnosti.

Opomba: Ako bi v določenem času ne bilo navzočih zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje zborovanje na istem mestu in z istim sporedom, ki je v smislu pravil sklepčen brez ozira na število navzočih članov.

Brezplačna darila

leško dobi vsakš naročnik. Ta darila so točno opisana v velkom ilustr. ceniki tvornice SUTTNER.

Že prek 30 let

vživa tvrdka H. SUTTNER najbogši glas zavolo svojega solidnoga poslovanja i zavolo zanesljivo dobre kakovosti svojega blaga. Pri tvrdki Suttner se vse kupi naravnoč skoro po **tisti cenaj kak v fabriki** i brez nevarnosti, zato, ka tisto, ka ne odgovarja se vōmini ali penezi nazaj dajo.

Pošlite včas Vaš točen naslov na
H. SUTTNER
Ljubljana, št. 945.

i dostavljeni Vam bo velki ilustrirani sijajni cenik žepnih vōr, vōr na roko, vsej zlati in srebrni predmetov, olepševalni predmetov i tak naprej popunoma brezplačno.

Samo 64 Din 20 p stane prava 16 cm. visoka Anker-budilka št. 105. Velka zbirka **ženski i moški vōr, zlati i srebrni predmetov,** pristanov, vōr z niha-halom vōr s kukavicov itd. v ceniki.

Suttnerova „IKO“ vōra vam služi celo življenje!

Vabilo

na

VIII. redni občni zbor

gremija trgovcev za srez Murska Sobota v Murski Soboti ki se vrši v nedeljo, dne 21. aprila 1929 ob 13. uri v restavraciji g. Dobray v Murski Soboti.

Dnevni red:

1. Por. čilo načelstva.
2. Proračun za leto 1929.
3. Dopolnilne volitve.
4. Razni predlogi.
5. Slučajnosti.

Radi obširnega poročila načelstva, ter kratkega časa se zapisnik zadnjega t. j. VII. rednega občnega zbora na občnem zboru ne bo čital raditega je isti vsem gg. članom na razpolago počenši od dne 8. do 20. aprila vsak dan od pol 8. ure zjutraj do 19. ure, ter pri občnem zboru v prepisu na vsaki mizi.

Murska Sobota, dne 8. aprila 1929.

Načelstvo.

Podpirajte: „NOVINE“!

Zdrav ostanoti, boleznim vujti!

Če si prezebleni ali prehlajeni, če maš mrzle noge, te glava boli, če maš migrene, reumo, če so ti oslabili žvci i mišice, če si duševno ali telovno oslabo, če slabo spiš, če maš trganje v členkaj, bolečine na obrazi i po celom teli, če si preveč občutlivi za mrzeo zrak i se ovači javljajo pri tebi znamenja slabosti ali nezadostnoga obtoka krvi, te je to znamenje, da si v svoji zdravi dnevaj nika ne včino, da bi se toga očuvao. Delaj to, ka so že naši dedeki i pradedeki vsigdar s uspehom kušali. Rabi odznotra i odzvuina vsigdar

preizkušeni **Fellerov prijetnodišeči „Elsafluid“.**

V apotekaj i takš trogovinaj košta edna poizkusna kantica 6 Din, dvojna 9 Din, velka špecialna kantica 26 Din. Po pošti, konči eden pak, šteri ma 9 poskusni, ali 6 dvojni ali 2 špecialni kantic i za 62 Din. Dve takšivi kišti staneta samo 102 Din s pakivanjom i poštninov vred. Naročila nasloviti na

Eugen V. Feller

lekarnar

Stubica Donja,

Centrala 146. — Hrvatska.

Če pa rabiš dobro sredstvo za želodec naroči ob enem Fellerjeve blagodelujoče Elsa kroglice 6 škatulic za 12 Din.